

VUČEDOLSKA
GOLUBICA.
Zagreb, Arheološki
muzej

ljuski likovi s detaljnim prikazom odjeće i obuće (Vinkovci, Sarvaš, Vučedol, Ljubljansko barje), figurica jelena sa zdjelicom na glavi (Vučedol), glava ptice (Vinkovci) i dr.

Gospodarstvo vučedolske kulture počiva na kombinaciji poljodjelstva i stočarstva te na osobito razvijenoj metalurgiji u klasičnoj i kasnoj fazi (ostaci peći za taljenje rude, kalupi za lijevanje različitih bakrenih predmeta, puhaljke za mijehove, bakrene sjekire, bodeži, šila, dljeteta). V. k. je nastala kao rezultat velikih društvenih promjena prouzročenih seobama stepskih naroda. U njoj sačuvanu autohtonu osnovu kasnih neolitičkih kultura (sopotska, vinčanska) i utjecaj neposredne prethodnice — kostolache kulture, obogatili su i nadopunili novi elementi s istoka.

LIT.: M. Hoernes, *Urgeschichte der bildenden Kunst in Europa*, Wien 1915. — G. Childe, *The Danube in Prehistory*, Oxford 1929. — V. Hoffiller, *Corpus vasorum antiquorum, Yugoslaviae*, I, Paris 1933. i II, Beograd 1938. — R. R. Schmidt, *Die Burg Vučedol*, Zagreb 1945. — S. Dimitrijević, *Prilog daljem poznavanju vučedolske kulture*, *Opuscula archaeologica*, I, Zagreb 1956. — A. Benac, *Završna istraživanja u pećini Hrustovači*, GZMBiH, 1948. — *Isti*, *Prehistorijska gradina Zecovi kod Prijedora*, *ibid.*, 1956. — N. Tasić, *Badenski i vučedolski kulturni kompleks u Jugoslaviji*, Beograd—Novi Sad 1967. — S. Dimitrijević, *Zur Frage der Genese und der Gliederung der Vučedoler Kultur in dem Zwischenstromlande Donau—Drave—Sava*, *VjAM*, 1977—78. — *Isti*, *Vučedolska kultura i vučedolski kulturni kompleks*, u knjizi: *Prahistorija jugoslavenskih zemalja*, III, Sarajevo 1979. — A. Durman,

P. VUČETIĆ, *Mrtva priroda*. Zagreb, Zbirka Bauer

Metalurgija vučedolskog kulturnog kompleksa, *Opuscula archaeologica*, VIII, Zagreb 1983. — Vučedol — treće tisućljeće p. n. e. (katalog) Zagreb 1988. — Vukovar — vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Koprivnica 1993. T. T. G.

VUČEMILOVIĆ, Fedor, fotograf (Split, 18. VI. 1956). Diplomirao na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu 1980. God. 1975—78. kao član skupine konceptualaca »Grupe šestorice autora« sudjelovao na dvadesetak izložaba i akcija. U dnevnom tisku, monografijama te katalogima objavljuje fotografije s područja dizajna, mode i umjetnosti, poglavito skulpture i male plastike (*Sakralni križevi Povijesnoga muzeja; Povijest hrvatske medalje; Petar Barišić*). Snima dokumentarne i obrazovne filmove te komercijalne video spotove. — Samostalno izlagao u Grožnjanu, Zagrebu, Beogradu, Novome Mestu i Rijeci.

LIT.: Grupa šestorice autora (1975—78) (katalog), Zagreb 1985.

K. Ma.

VUČETIĆ, Paskoje (Paško), slikar (Split, 12. II. 1871 — Beograd, 19. III. 1925). Studirao na slikarskim školama u Trstu, Veneciji, Münchenu i Rimu. Slikao u duhu secesije portrete i mrtve prirode te studije bitaka i vojnika. Bavio se i kiparstvom (spomenik u Beogradu, 1913. i kipovi za Sokolski dom u Zrenjaninu, 1915—18). — Samostalno izlagao u Parizu (1904, 1914), Beogradu (1905, 1906, 1908, 1922), Rimu (1917), Nici (1917), Splitu (1919, 1921) i Zagrebu (1919).

K. Ma.

VUČIĆ, Milan, slikar (Zagreb, 22. X. 1953). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1980 (N. Reiser). Bio je suradnik Majstorske radionice Lj. Ivančića i N. Reisera 1980—83. U najranijemu razdoblju analizira elementarne slikarske postupke i materijale (ciklus *Viđenja*, 1983). U ciklusu *Nova viđenja* (1987) odlučuje se za multimedijско rješavanje »scenskoga« prostora, ispunjena geometrijski oslikanim elementima i ljudskim likovima u ulozu pokretnih slika. Samostalno je izlagao u Šibeniku, Velikoj Gorici, Zagrebu i Karlovcu. Bavi se grafičkim i industrijskim oblikovanjem i scenografijom.

LIT.: *Ž. Sabol*, Milan Vučić (katalog), Velika Gorica 1987.

R.

VUGROVEC, selo *Sl* od Zagreba. Iz rim. doba potječu nalazi mramorne are i srebrni novac Gordijana III. — Kraj velike zemljane gradine podignuo je F. Thauszy 1751—69. ljetnikovac (preuređen u Planinarski dom) i župnu crkvu Sv. Franje Ksaverskoga (1759; zvonik oko 1821). U crkvi su tri barokna oltara, propovjedaonica, slike M. Stroya (1838) i Zaccina (1858), relikvijar s grbom Thauszyja (1759), barokno crk. ruho (1759). Niz zlatarskih predmeta iz Vugrovcu nalazi se danas u Dijecezanskom muzeju u Zagrebu: kaleži iz doba gotike, iz 1666, 1680. i iz XVIII. st., ciborij (1700), pacifikal (1617), misal sa srebrnim aplikacijama (1763), misno ruho i jastuci od obojene kože (XVII. st.). Skladno proporcionirana župna kurija na kat građena je 1801. Na groblju je pregrađena romanička kapela Sv. Mihovila s poligonalnim presvođenim svetištem (dogradio ga je majstor B. Mazzeto) i zvonikom uz gl. pročelje. U kapeli su tri oltara ranobaroknoga tipa — gl. iz 1683. s grbom zagrebačkoga kanonika P. Kosa, koji je za kapelu nabavio i klupe oslikane likovima apostola (1683); barokna propovjedaonica (oko 1740) ima kipove četiriju evanđelista i arhanđela Mihovila. Na podu kapele je nadgrobna ploča M. i H. Galović (1658).

LIT.: I. Klemenc, *Archäologische Karte von Jugoslawien*, Blatt Zagreb, Beograd 1938, str. 96. — K. Dočkal, *Diecezanski muzej nadbiskupije zagrebačke*, II, Zagreb 1944, str. 38—44. — A. Hurgat, *Između gotike i baroka*, Zagreb 1975.

A. Ht.

VUJANOVIĆ, Branko, grafičar i slikar (Zagreb, 9. VI. 1937). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1965 (I. Šebalj). Specijalni tečaj za grafiku završio 1969 (M. Detoni). Likovni je urednik izdavačke kuće »Alfa« u Zagrebu. U klasičnim grafičkim tehnikama (drvorez, linorez) gradi nadrealne prizore naglašene narativnosti i simboličnosti (*Stanica Windsor*, 1968; *Na rubu pameti*, 1983). Izdao mape i bibliofilska izdanja *Kanarinac u akvariju*; *Protiv rata* (s D. Ivaniševićem) obje iz 1981; *Kolobarium letomesečni* (s J. Stubičancem, 1983); *Školjka Dubrovnika* (s L. Paljetkom, 1986) i *Posveta Bonnu* (sa Z. Požaić, 1990). Samostalno je izlagao u Cavtatu, Zagrebu, Osoru, Puli, Dubrovniku, Ljubljani, Erlangenu, Zürichu, Hildesheimu i Suvaški. Bavi se crtežom i akvarelom, ilustriranjem knjiga te grafičkim oblikovanjem.

LIT.: J. Bratulić, *Svijet samorodnih snoviđenja*, u katalogu: Zdenka Požaić — Branko Vujanović, Dubrovnik 1982. — M. Zuccon Martić, Branko Vujanović (katalog), Zagreb 1994.

Ž. Sa.

VUJČEC, Franjo, naivni slikar (Gola, 11. VIII. 1939). Bavio se zemljoradnjom i glazbom. Prve pouke o slikarstvu dobio od M. Mehkeca i S.

Večenaja. U njegovim najranijim djelima prevladavaju sivi tonovi (*Zima*, 1961). Poslije toga opredjeljuje se za groteskne prizore i fovistički kolorit (*Krčma pri Grgi*, 1967; *K polnočki*, 1969). Jedan je od rijetkih predstavnika hlebinske škole koji ne polazi od crteža, već svoje kompozicije gradi obojenim površinama i njihovim nijansiranjem. Karakteristične su njegove mrtve prirode u kojima je središnji motiv povezan s krajolikom (*Paprike*, 1976; *Kukuruz*, 1977). U kasnijem razdoblju naglašava lirske i romantične ugođaje, često u mističnim rasvjetama (*Vedra podravska noć*, 1978). — Samostalno je izlagao u Bjelovaru (1969, 1979), Koprivnici (1971, 1982, 1983), Zagrebu (1971, 1979, 1987), Novari (1972), Cortini d'Ampezzo (1976), Crikvenici (1978), Virovitici (1979) i Hlebinama (1980).

LIT.: *Ž. Sabol*, Franjo Vujčec (katalog), Bjelovar 1969. — *V. Crnković*, Fovizam i lirizam Franje Vujčeca (katalog), Zagreb 1979. — *M. Špoljar*, Franjo Vujčec (katalog), Koprivnica 1983. — *Isti*, Franjo Vujčec (katalog), Zagreb 1987. Ž. Sa.

VUJIČIĆ-RIEDL, Svan, kipar (Zagreb, 11. VI. 1946). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1969 (V. Micheli). Bio je suradnik Majstorske radionice A. Augustinčića 1969–71. i V. Radauša. Autor idealiziranih portreta i likova, izvedenih u duhu hiperrealizma (*Portret Astrid Turine*, 1976; *Figura Jadranke Fatur*, 1977; *Portret Marije*, 1978). Njegove su skulpture najčešće obojene, čime se približava tradiciji Egipta, Rima, renesanse i baroka. Odlikuje se površinama čistih linija i unutrašnjom suzdržanošću pokreta (*Figura Diane Bogović*, 1977; *Odmor*, 1990). God. 1994. realizirao skulpturu *Razlistana forma* u Varaždinu. — Samostalno je izlagao u Zagrebu, Križevcima, Koprivnici, Strugi, Novoj Gradiški i Varaždinu.

LIT.: *V. Bužančić*, Svan Vujčić (katalog), Koprivnica 1978. — *I. Šimat Banov*, Svan Vujčić (katalog), Nova Gradiška 1980. — *Z. Rus*, Postojanost figurativnog 1950–1987 (katalog), Zagreb 1987. Ž. Sa.

UKSANOVIĆ-FALOUT, Nada, slikarica (Zagreb, 28. II. 1933). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1959 (M. Tartaglia). Motive sa slika starih majstora uklapa u kolaže maštovita sadržaja (*Ljubičasti prizvuk*, 1979; *Minijatura prema N. Poussinu*, 1992). Bavi se grafičkim oblikovanjem. Samostalno izlagala u Zagrebu, Rijeci, Beču i dr.

LIT.: *A. Stamač*, Nada V. Falout (katalog), Zagreb 1979.

VUKČIĆ, Radoslav, drvorezbar i slikar (Dubrovnik, XV. st.). Učio godinu dana (1425) u radionici slikara Blaža Jurjeva Trogirana u Dubrovniku. God. 1438. obvezuje se da će, zajedno sa slikarom I. Ugrinovićem, izraditi drvenu palu za crkvu Sv. Marije od Anđela, a 1440. izrezbariti i pozlatiti vijenac za dominikansku crkvu; 1442. slika s Ugrinovićem ikone dubrovačkim naručiteljima, 1443. radi pozlaćene urese u Kneževu dvoru, 1445. oltarnu sliku kancelaru Nikoli Rusku, 1447. veliku palu za crkvu Gospe od Anđela i oltarnu sliku Marinu Gunduliću, 1448. drvenog orla s krilima i četiri glave, 1449. drvorezbarske radove i ikone Dubrovčanima. God. 1452. slika ikonu za samostan Sv. Andrije, 1457. radi štap za križ u crkvi dominikanaca i izrezbareni okvir u sobi Ivana Ranjine, dvije slike za samostan na Daksi, 1459. i 1470. nekoliko ikona. Očuvana su njegova drvena, željezom okovana vanjska vrata na ulazu Kneževa dvora u Dubrovniku (isplaćena 1446) i rezbarena greda za raspelo u crkvi dominikanaca (1452). — V. je bio najistaknutiji drvorezbar svojega doba u Dubrovniku. Suradivao je sa slikarima Đivanom i Stjepanom Ugrinovićem, P. Ognjanovićem i Lorenzom iz Firence, rezbareći najčešće okvire i reljefne pale.

LIT.: *C. Fisković*, Nekoliko dokumenata o našim starim majstorima, VJAH, 1950, str. 200, 208–209. — *J. Tadić*, Grada. — *V. Đurić*, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963. — *K. Prijatelj*, Slikar Blaž Jurjev, Zagreb 1965, str. 17. D. Kt.

VUKELIĆ, Milka, keramičarka (Lipe kraj Gospića, 20. IV. 1910 – Zagreb, 7. III. 1993). Završila učiteljsku školu u Petrinji 1930. Poduke u modeliranju dobivala od kiparice M. Wood, keramiku učila kod B. Dužanec. Nakon 1945. radi suvenire s folklornim motivima, iz kojih nastaju stilizirane skulpture seljanki izvedene u terakoti (ciklus *Nevjeste*). Oslikavala dekorativne keramičke tanjure, minijature, keramičke lepeze i figurine. Obraduje likove gradskih žena u prošlosti (*Primadona*, *Dama sa šeširovom*). — Samostalno izlagala u Zagrebu 1967. i 1980.

LIT.: *S. Staničić*, Suvremena hrvatska keramika (katalog), Zagreb 1984. — *M. Baričević*, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986. Ma. B.

VUKELIĆ, Mladen (Moro), naivni slikar (Opatija, 10. I. 1921). Bio je urednik publikacija na Zagrebačkome velesajmu. Crta od 1965. Teme su mu istarski i primorski krajolici, seoska arhitektura, pučki običaji i ljudi

B. VUJANOVIĆ, *Zodijak*

pri radu (*Pusto ognjište*, 1973; *Veseli sajmarci*, 1980; *Povratak s polja*, 1983). Preciznom i istančanom linijom bilježi prostorne odnose i osebujne detalje prizora. — Samostalno je izlagao u Zagrebu, Samoboru, Karlovcu, Trebnju, Opatiji, Zaprešiću, Beogradu, Sankt Petersburgu i Gospiću.

LIT.: *J. Biškupić*, Crtež u hrvatskoj naivnoj umjetnosti, Münster 1972. — *J. Depolo*, Jadranska naiva (katalog), Zagreb 1977. — *J. Baldani*, Mladen Vukelić–Moro (katalog), Zaprešić 1987. — *S. Staničić*, Mladen Vukelić (katalog), Gospić 1993. R.

VUKIČEVIĆ-SAMARŽIJA, Diana, povjesničarka umjetnosti (Zagreb, 27. V. 1947). Završila 1970. Filozofski fakultet u Zagrebu, gdje je 1979. doktorirala s tezom *Gotička sakralna arhitektura Slavonije*. U okviru Instituta za povijest umjetnosti, gdje radi od 1973, bavi se proučavanjem srednjovj. arhitekture u kontinentalnoj Hrvatskoj. Kao suradnik za srednji vijek sudjelovala na izradi stručnih elaborata za prostorne planove (Slavonski Brod, Požega, Ivanec, Novi Marof, Varaždin) te na monografskim obradama naselja.

S. VUJIČIĆ-RIEDL, *Portret-figura L. Pintarića*

